

Bijlage 2: Overzicht niet geselecteerde ontwikkelingen PE2019

Wft module Basis

Titel	Ontwikkeling	Reden
Tuchtrecht banken	Op 1 april 2015 is de wettelijk verplichte Bankierseed ingegaan. Aan de eed is een gedragscode verbonden. Wie deze overtreedt, kan tuchtrechtelijk aangesproken worden.	Niet relevant (meer)
Wijziging depositogarantiestelsel	Sinds 26 november 2015 geldt een nieuw, vooraf gefinancierd depositogarantiestelsel (DGS). Nederland heeft hiermee de Europese DGS-richtlijn geïmplementeerd. De Nederlandsche Bank (DNB) voert het nieuwe stelsel uit. Door de implementatie van de richtlijn is het Nederlandse depositogarantiestelsel meer risicogebaseerd. Financiële instellingen dragen in het nieuwe depositogarantiestelsel vooraf premies af aan het nieuwe DGS-fonds.	Niet relevant (meer)
Wet werk en zekerheid	De Wet werk en zekerheid omvat regels voor werk, ontslag en WW. Deze wijzigingen zijn gefaseerd ingevoerd.	Dubbel
Breed moratorium	Op 1 april 2017 is het Besluit breed moratorium in werking getreden, waarmee een afkoelingsperiode is ingevoerd voor natuurlijke personen ter stabilisering van hun financiële situatie.	Dubbel
Solvency II	Op 1 januari 2016 is Solvency II, het nieuwe, risicogebaseerde Europese toezichtraamwerk voor verzekeraars, in werking getreden.	Niet relevant (meer)
Geen notariskosten bij algemene gemeenschap van goederen	Als partners willen trouwen in algehele gemeenschap van goederen moet dat mogelijk zijn zonder tussenkomst van de notaris. Dit staat in het wetsvoorstel 'wegnemen notariskosten bij algehele gemeenschap van goederen' van minister Dekker van Rechtsbescherming. Het wetsvoorstel is op 26 februari ter consultatie gepubliceerd. Iedereen heeft vanaf die dag de mogelijkheid erop te reageren. Op 8 april is de consultatietermijn gesloten.	Niet tijdig bekend of definitief
AFM visie op robo-advies	Technologische ontwikkelingen bieden nieuwe mogelijkheden voor zowel financieel advies als beleggingsdienstverlening. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) wil deze innovaties steunen in het belang van de klant, omdat zij de volgende kansen voor beide vormen van dienstverlening ziet: <ul style="list-style-type: none"> • Geautomatiseerde dienstverlening biedt kans op consistente, hoge kwaliteit; • Voor veel klanten is geautomatiseerde dienstverlening toegankelijker door de lagere kosten en het digitale karakter; • Het gebruik van diverse bronnen van klantdata kan leiden tot een geschikter advies of een geschiktere beleggingsportefeuille. Deze kansen kunnen alleen worden benut als risico's worden ondervangen en als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Hoewel de huidige wet- en regelgeving geen onderscheid maakt tussen geautomatiseerde en fysieke dienstverlening, kent geautomatiseerde dienstverlening specifieke aandachtspunten.	Niet tijdig bekend of definitief

Titel	Ontwikkeling	Reden
	Daarom heeft de AFM op 15 maart jl. twee publicaties uitgebracht. Hierin geeft zij aan wat haar verwachtingen zijn voor wat betreft de doorontwikkeling van geautomatiseerde dienstverlening, met bijzondere aandacht voor de zorgplicht. Er is gekozen voor twee publicaties, vanwege de specifieke wet- en regelgeving voor financieel advies enerzijds en vermogensbeheer anderzijds.	
Wanneer geen sprake van schenking bij aangaan huwelijk/wijzigen huwelijkse voorwaarden	Staatssecretaris heeft aangegeven wanneer er bij huwelijkse vw geen/wel sprake kan zijn van een schenking	Niet relevant (meer)
Invoering UBO-register 2019 (?). Wwft aanpassingen algemeen.	De Wwft-4e antiwitwasrichtlijn komt in de loop van 2018	Niet tijdig bekend of definitief
Mogelijke invoering Wetsvoorstel 'Arbeidsmarkt in Balans (WAB)'	-	Niet tijdig bekend of definitief
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	-	Dubbel
evaluatie provisieverbod	Het provisieverbod is ingevoerd om perverse prikkels bij productadvisering tegen te gaan. In opdracht van de minister van Financiën is geëvalueerd of de doelen van het provisieverbod zijn behaald. Het is goed om te constateren dat de advieskwaliteit is verbeterd. Maar helaas zijn consumenten nog niet voldoende op de hoogte van het feit dat zij moeten betalen voor het advies. Adviseurs hebben het gevoel dat consumenten dat nu al doen en passen hier hun handelwijze op aan. Samenvattend zien we dat zowel de adviseur als de consument aangeeft dat er grote stappen zijn gezet, maar dat er nog voldoende ruimte is voor verbetering. Voor zowel de minister als de financieel dienstverleners is er nog werk te doen.	Geen nieuwe ontwikkeling
Implementatie vierde Antiwitwasrichtlijn	In 2015 is de vierde Antiwitwasrichtlijn in Europa ingevoerd. Deze wordt de komende tijd stapgewijs verwerkt in de Nederlandse wet. Punten die in de vierde Antiwitwasrichtlijn staan en die invloed gaan hebben op de Nederlandse wet zijn bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> •Melding ongebruikelijke transacties (MOT-melding) •Cliëntonderzoek •Politically Exposed Person (PEP) •Minimaal belang Ultimate Beneficial Owner (UBO) •Geen UBO is niet mogelijk •UBO-register 	Dubbel

Titel	Ontwikkeling	Reden
	<p>De vierde Antiwitwasrichtlijn wordt de komende tijd opgenomen in de Nederlandse wet. Op Europees niveau is de richtlijn al op 20 mei 2015 in werking getreden. De richtlijn vervangt de derde Antiwitwasrichtlijn en heeft als doel de Europese regels verder aan te sluiten op de aanbevelingen die de Financial Action Task Force (FATF) heeft gedaan om witwassen en terrorismefinanciering te bestrijden. In Nederland worden meerdere wetten gewijzigd om de regelgeving aan te sluiten op de vierde Antiwitwasrichtlijn. Dit betekent dat bepaalde onderdelen al bij de Eerste Kamer liggen en andere onderdelen pas in 2019 worden ingediend bij de Tweede Kamer. Bovenstaande wijzigingen zijn dan ook nog niet definitief ingevoerd in de Nederlandse wet. Zodra de wetgeving definitief is zullen we hierover uitgebreid berichten.</p>	
Kifid oordeelt over kredietklachten	<p>Kifid gaat ook oordelen over kredietklachten van zzp'ers en kleine mkb'ers Kifid breidt zijn werkterrein uit. Vanaf komende week kunnen niet alleen consumenten bij het klachteninstituut terecht, maar ook kleinere mkb'ers en zzp'ers die een geschil hebben met een bank over hun financiering. Kredietaanvraag na 1 juli 2018: In het reglement voor Geschillenbeslechting kleinzakelijke financiering heeft Kifid vastgelegd welke klachten worden behandeld. Die kunnen bijvoorbeeld gaan over wijziging van rentetarieven, het opzeggen of opeisen van het krediet door de bank of over vervroegd aflossen. Klagen over een afwijzing van een kredietaanvraag kan niet. Een bank of financier mag nou eenmaal een kredietaanvraag weigeren. De klachten moeten gaan over financiering die is aangevraagd vanaf 1 juli 2018. Voor de behandeling door Kifid betalen ondernemers € 250. Een hoger beroep kost € 500.</p> <p>Niet alle ondernemers kunnen bij Kifid terecht. De omzet van het bedrijf mag niet hoger zijn dan € 5 miljoen per jaar. De Geschillencommissie kan in een bindende uitspraak maximaal € 250.000 aan geleden schade toewijzen aan de mkb'er of zelfstandige. In niet-bindende uitspraken kunnen de bedragen hoger uitvallen. Het nieuwe klachtenloket is een initiatief van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). Die kondigde anderhalf jaar geleden al aan een laagdrempelige geschillenbeslechting te willen voor kleinere ondernemers. Voor het kleine mkb en zzp'ers is de gang naar de rechter vaak te duur. Met klachten over hun lening konden ze daardoor nergens terecht. Kifid wil dat gat gaan vullen.</p>	Dubbel
Gedragscode kleinzakelijke financiering	<p>De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft in samenspraak met haar leden, ondernemingsvertegenwoordigers, ministeries en toezichthouders de Gedragscode kleinzakelijke financiering opgesteld. De code is van toepassing op zakelijke financieringen (geldleningen, kredietfaciliteiten, kredieten in rekeningcourant, factoring, financial lease of combinaties daarvan) en is op 1 juli 2018 in werking getreden.</p>	Dubbel

Titel	Ontwikkeling	Reden
AOW-leeftijd 2023: voor het eerst geen stijging	Op basis van nieuwe cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft minister Koolmees van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voorgesteld de AOW-leeftijd in 2023 niet verder te verhogen, maar te houden op 67 jaar en drie maanden. De stijging van de levensverwachting vlakkt namelijk ietwat af. Het kabinet gaat mee in dit voorstel. De cijfers van het CBS laten zien dat de levensverwachting minder snel stijgt dan in de voorgaande jaren.	Niet relevant (meer)
Invoer Individueel Klantbeeld voor depositogarantiestelsel	De Nederlandsche Bank (DNB) is uitvoerder van het depositogarantiestelsel (DGS) en werkt samen met Nederlandse banken aan het verkorten van de uitkeringstermijn onder het DGS. Het is de bedoeling dat vanaf 2019 binnen zeven werkdagen kan worden uitgekeerd vanuit het DGS. Dit betekent dat banken op kortere termijn inzicht moeten geven in de deposito's die door een depositorhouder worden aangehouden, zodat het gegarandeerde bedrag tijdig kan worden uitgekeerd. Om deze reden wordt gewerkt aan een nieuwe uitkeringssystematiek, waarbij banken op een uniforme wijze klantgegevens opstellen en aanleveren.	Niet tijdig bekend of definitief
Kifid: Adviseur moet klant ORV-premies vergoeden	De Geschillencommissie Financiële Dienstverlening van het Kifid heeft een belangrijke uitspraak gedaan (nr. 2018-339), waarbij geoordeeld werd dat de adviseur 'te veel' betaalde premies moest vergoeden aan zijn klant. De Geschillencommissie Financiële Dienstverlening van het Kifid oordeelt dat de adviseur de zorgplicht heeft om periodiek aandacht te besteden aan de verzekeringen die hij in zijn portefeuille heeft. De omvang van die zorgplicht is afhankelijk van wat partijen daarover zijn overeengekomen en van de omstandigheden van het geval.	Uitleg bestaande regelgeving
Letselschadevergoedingen uitgezonderd van vermogensinkomensbijtelling?	-	Buiten curriculum
Jaar voor AOW geen sollicitatieplicht	Sinds 1 mei 2018 zijn werklozen die over maximaal een jaar recht op AOW krijgen, verplicht van sollicitatieplicht. Deze regeling gold al voor werknemers die werkloos werden in het jaar voor de AOW leeftijd, maar wordt nu uitgebreid voor werknemers die eerder al werkloos raken.	Buiten curriculum

Wft module Consumptief krediet

Titel	Ontwikkeling	Reden
Afschaffing 0% lening	Per 1 september 2016 mogen, op aandringen van de AFM, geen 0% leningen meer worden aangeboden aan consumenten door autofinanciers die zijn aangesloten bij de Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN).	Niet relevant (meer)
AFM-rapport over vooraf ingevulde waarden in I/L-toets telecombranche	-	Niet relevant (meer)
AFM: klantbelang en consumptief krediet	De afgelopen jaren heeft de AFM bijzondere aandacht gehad voor de markt van consumptieve kredieten. Diverse problemen maakten dit nodig. Nog steeds is de AFM van mening dat er verdere verbetering nodig is. Dat wordt onderbouwd door onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het AFM Klantbelang Dashboard consumptief krediet. Op een vijfpuntsschaal scoort de consumptieve leensector 2,4 punt. Dat is vergelijkbaar met de score van vorig jaar.	Geen nieuwe ontwikkeling

Wft module Hypothecair krediet

Titel	Ontwikkeling	Reden
Verrekening vergoeding vervroegde aflossing als renteopslag (rentemiddeling)	Met 'rentemiddeling' wordt in deze ontwikkeling bedoeld: het via een renteopslag verrekenen van de vergoeding voor vervroegde (interne) aflossing van een hypothecair krediet. De kandidaat weet dat de fiscale belemmeringen van rentemiddeling grotendeels zijn weggenomen. De renteopslag zijn kosten van geldlening en daarmee aftrekbaar, indien deze renteopslag een redelijke vergoeding is voor de vervroegde interne aflossing (het oversluiten) van het hypothecaire krediet.	Te oud op peildatum
Wijzigingen eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling	De hoogte en de voorwaarden van de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling zijn per 1 januari 2017 gewijzigd voor de ontvanger. Uitgangspunt bij deze ontwikkeling zijn: - De mogelijkheden en beperkingen van de schenking voor de ontvanger(s) van een schenking in het kader van een eigen woning, eigenwoningschuld of restschuld. - De fiscale en juridische gevolgen voor de ontvanger (en zijn partner) van een schenking. Denk daarbij aan: o Eventueel te betalen schenkbelasting, rekening houdend met de overgangsregeling (gevolgen eerdere schenkingen voor 2010, periode 2010 t/m 2014 of daarna). o De gevolgen van een schenking aan één ontvanger binnen een partnerschap dat samen een eigen woning en eigenwoningschuld heeft, en vervolgens gaat scheiden (gevolgen vergoedingsrechten obv beleggingsleer). Afbakening: - De eenmalige vrijstelling is in 2017 permanent opgenomen in de Succesiewet voor een bedrag van € 100.000. De in 2018 en 2019 geïndexeerde vrijstellingsbedragen hoeft de kandidaat niet uit het hoofd te kennen.	Dubbel
AFM geeft duidelijkheid over financiering van energiebesparende maatregelen	Einde discussie over de maximale lening bij energiebesparende voorzieningen. AFM geeft duidelijkheid hierover. Het Waarborgfonds Eigen Woning (WEW) heeft de AFM gevraagd een helder standpunt in te nemen over het financieren van Energiebesparende Voorzieningen (EBV). De verruimde LTV-normen bij Energiebesparende Voorzieningen worden in de markt namelijk verschillend geïnterpreteerd.	Dubbel
Verzilverlening	De SVn heeft de Verzilverlening gelanceerd! Hiermee kunnen oudere woningeigenaren hun bakstenen omzetten in geld.	Dubbel
TRHK 2019	-	Dubbel
Blijverslening	Sinds 1 maart 2016 wordt de Blijverslening door het SVn aangeboden aan ouderen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.	Dubbel

Titel	Ontwikkeling	Reden
Aflossingsvrije hypotheek	Er zijn zorgen rondom de aflossingsvrije hypotheek. De AFM e.a. hebben banken opgeroepen om hier actie op te ondernemen. Zowel banken als intermediairs hebben een rol om hun klanten te informeren over hun huidige en toekomstige situatie en passend te adviseren om toekomstige problemen te voorkomen.	Geen nieuwe ontwikkeling
Rechtbank Den Haag: 2% of 6% overdrachtsbelasting?	Het begrip 'woning' is voor de heffing van overdrachtsbelasting niet gedefinieerd. Als er sprake is van een woning, bedraagt het tarief 2%. Zo niet, dan bedraagt het tarief 6%. De Hoge Raad heeft 24 februari 2017 vier arresten gewezen over het woningbegrip voor de overdrachtsbelasting. Daarmee leek duidelijkheid te zijn over het begrip woning voor de overdrachtsbelasting. Maar getuige een recente gepubliceerde uitspraak van Rechtbank Den Haag blijkt dat toch te snel geconcludeerd.	Buiten curriculum
Nieuwe vragen en antwoorden inzake kapitaalverzekeringen	Er is een nieuw vraag- en antwoordbesluit verschenen over Brede herwaarderingskapitaal-verzekeringen en kapitaalverzekeringen eigen woning. Dit document bevat vragen en antwoorden over onder meer het vervallen van de tijdsklemmen in een aantal situaties (1 januari 2013) en de gewijzigde wet- en regelgeving per 1 januari 2017, 1 april 2017 en 1 januari 2018 met betrekking tot de KEW, de SEW en het BEW en de BHW-kapitaalverzekering. Dit document vervangt de versie van november 2017.	Geen nieuwe ontwikkeling
Gerechtshof Amsterdam: Twee naast elkaar gelegen appartementen vormen niet één eigen woning	Een belastingplichtige heeft een twee appartementsrechten. De appartementen liggen naast elkaar. Belastingplichtige en haar gezin bewonen beide appartementen. In geschil is of beide appartementen tezamen kwalificeren als één eigen woning. Eerder oordeelde de rechtbank dat beide appartementen niet als één eigen woning konden worden beschouwd. De appartementen zijn bouwtechnisch zelfstandige woningen met elk een eigen voordeur en eigen voorzieningen, zoals een keuken, een badkamer en een toilet beschikken. Er was tussen de appartementen binnen ook geen directe doorgang. De hallen en voordeuren van de appartementen zijn via de lift en het trappenhuis toegankelijk voor derden. In hoger beroep bevestigde het gerechtshof de uitspraak van de rechtbank.	Geen nieuwe ontwikkeling
Kifid: financieel adviseur had moeten wijzen op premiedaling overlijdensrisico-verzekering	Uit een uitspraak van de Geschillencommissie blijkt dat een financieel adviseur periodiek aandacht dient te besteden aan de verzekeringen waarover hij consumenten adviseert. In deze zaak heeft de consument op eigen initiatief tussentijds een aan zijn hypotheek gerelateerde overlijdensrisico-verzekering overgesloten tegen een lagere premie. Het verschil in maandpremie bedraagt € 35. De consument dient een klacht in bij het Kifid en vordert het totale premieverschil van € 3.200 van zijn adviseur. De vordering behelst de teveel betaalde premie over een periode van 151 maanden.	Buiten curriculum
Communicatie FSC over aflossingsvrije hypotheeken	-	Geen nieuwe ontwikkeling

Wft module Inkomen

Titel	Ontwikkeling	Reden
Afkoopregeling voor lijfrenten bij langdurige arbeidsongeschiktheid	Bij langdurige arbeidsongeschiktheid kan sinds 1-1-2015 een lijfrente worden afgekocht zonder revisierente te betalen. De kandidaat houdt in een adviestraject voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering rekening met een eventueel lijfrentekapitaal dat beschikbaar kan komen bij langdurige arbeidsongeschiktheid.	Te oud op peildatum
Wet werk en zekerheid	De Wet werk en zekerheid is in 2015 gewijzigd. Deze wijzigingen hebben betrekking op; - het flexrecht; - het ontslagrecht; - de werkloosheidswet. De wijzigingen zijn gefaseerd ingevoerd. De Ketenbepaling seizoensarbeid kan een rol spelen bij deze onderdelen. Deze wijzigingen werken door in de WIA en hebben tevens invloed op inkomensverzekeringen.	Te oud op peildatum
Handhaving wet DBA opgeschort tot 1 januari 2020	Medio 2017 werd besloten de handhaving van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (Wet DBA) te verlengen tot 1 juli 2018. Recent is besloten de handhaving van die wet verder op te schorten en wel tot 1 januari 2020. Dat betekent dat er voorlopig geen boetes of naheffingen volgen als achteraf blijkt dat een arbeidsrelatie als een dienstbetrekking is aan te merken.	Niet tijdig bekend of definitief
Besluit eindconversie WW van 28-11-2017	-	Buiten curriculum
Mogelijke invoering Wetsvoorstel 'Arbeidsmarkt in Balans (WAB)'	-	Niet tijdig bekend of definitief
Stopzetten WW-uitkering	Met ingang van 1 april is het mogelijk het recht op WW onder bepaalde voorwaarden te beëindigen.	Buiten curriculum
Instrumenten bevordering arbeidsdeelname van arbeidsbeperkten en arbeidsgehandicapten	De Wet harmonisatie instrumenten bevordering arbeidsdeelname arbeidsbeperkten is eind 2015 aangenomen en grotendeels per 1-1-2016 geëffectueerd. Onderstaande onderwerpen zijn in 2016 en 2017 ingegaan en/of bijgesteld. A:	Dubbel

Titel	Ontwikkeling	Reden
	<p>- Met de Wet harmonisatie instrumenten bevordering arbeidsdeelname arbeidsbeperkten kwam er in de Ziektewet per 2016 een uniforme no-riskpolis (A) voor de doelgroep van de banenafpraak.</p> <p>- Dankzij de no-riskpolis hebben de werkgevers ook geen risico op verhoging van de premie voor de Werkhervattingskas, mochten deze werknemers uiteindelijk in de WGA belanden (A).</p> <p>- De no-risk polis is voor alle doelgroepen onbeperkt geldig geworden in 2017.</p> <p>B:</p> <p>- Een ander verschil betreft de aanpassing van de premiekorting die een werkgever ontvangt bij in dienstnemen van een Wajonger. De wetwijziging verbreedt de doelgroep van de mobiliteitsbonus tot de gehele doelgroep voor de banenafpraak. - Voor oudere uitkeringsgerechtigden van 56 jaar en ouder is er ook een premiekorting van toepassing bij het in dienst nemen.</p> <p>C:</p> <p>LKV:</p> <p>In de Wet tegemoetkomingen loondomein (WTL) is geregeld dat het huidige stelsel met premiekortingen in de loonaangifte (zie B) eindigt op 1 januari 2018. Vanaf dat moment wordt het nieuwe systeem van loonkostenvoordelen (LKV) van kracht.</p> <p>De premiekorting jongere werknemer vervalt per 1 januari 2018.</p> <p>LIV:</p> <p>Naast het LKV is in de de Wet tegemoetkomingen loondomein (WTL) het lage-inkomensvoordeel (LIV) geregeld.</p> <p>Het LIV kent de volgende regelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor werknemers die tussen de 100% en 110% van het minimumloon verdienen, krijgt de werkgever maximaal €2.000 per werknemer per jaar. - Voor werknemers die tussen de 110% en 125% van het minimumloon verdienen, krijgt de werkgever maximaal €1.000 per werknemer per jaar. <p>De LIV heeft een onbeperkte duur, zolang een werknemer maar aan de voorwaarden voldoet.</p> <p>Wijziging LIV per 1 januari 2018:</p> <p>Per 1 januari 2018 is het jeugd-LIV toegevoegd voor werknemers die op 31 december 2017 18 t/m 21 jaar zijn. Het</p>	

Titel	Ontwikkeling	Reden
	<p>jeugd-LIV is ingevoerd omdat het minimumjeugdloon per 1 juli 2017 verhoogd is. In 2018 is het jeugd-LIV hoger dan in 2019 om de extra loonkosten (door die verhoging per 1 juli 2017) te compenseren.</p> <p>De kandidaat kent de regelingen en kan deze toepassen.</p>	
LKS vervangen door loondispensatie	-	Dubbel
Invoering LKV	-	Dubbel
Wetsvoorstel WGA 10-5 jaar	-	Dubbel
Plannen ZZP	-	Dubbel
Stavaza Banenafpraak	-	Niet tijdig bekend of definitief
Instrumenten ter bevordering van arbeidsdeelname van arbeidsgehandicapten	<p>Op 1-1- 2016 is een wet ingegaan die een aantal wetten wijzigt i.v.m. harmonisatie instrumenten bevordering arbeidsdeelname arbeidsbeperkten.</p> <p>Deze instrumenten zijn voor de doelgroep: Arbeidsgehandicapten o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Loonkostensubsidie (tot 1-1-2018) - Loonkostenvoordeel (LKV) (vanaf 1-1-2018) - No-riskpolis - Aanpassing werkplek 	Dubbel
Instrumenten ter bevordering van arbeidsdeelname van ouderen	<p>Op 1-1- 2016 is een wet ingegaan die een aantal wetten wijzigt i.v.m. harmonisatie instrumenten bevordering arbeidsdeelname arbeidsbeperkten.</p> <p>Deze instrumenten zijn voor de doelgroep: Ouderen o.a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Loonkostensubsidie (tot 1-1-2018) - Loonkostenvoordeel (LKV) (vanaf 1-1-2018) - No-riskpolis - Ontslagrecht - Loondoorbetaling bij ziekte - Aantal tijdelijke contracten 	Dubbel
No risk ouder dan 56 jaar	-	Dubbel
Loondoorbetalingsplicht kleine werkgevers	-	Niet tijdig bekend of definitief

Titel	Ontwikkeling	Reden
Uitzonderingen voor pensioenverrekeningen met WW	Op 24 mei 2018 is de Kamerbrief Wijziging Algemeen inkomstbesluit socialezekerheidswetten met betrekking tot pensioenverrekening met WW-uitkering gepubliceerd.	Buiten curriculum
Compensatieregeling voor vrouwelijke zelfstandigen	<p>Vrouwelijke zelfstandigen die tussen 7 mei 2005 en 4 juni 2008 zijn bevallen, kunnen vanaf 15 mei 2018 een compensatie aanvragen bij het UWV. De aanvraagperiode loopt tot 1 oktober 2018. Minister Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de regeling getekend. Betaling</p> <p>UWV betaalt de compensatie uit tussen 1 januari en 1 april 2019. De betaling vindt begin volgend jaar plaats omdat rechthebbenden dan op tijd hun extra inkomsten kunnen doorgeven aan de Belastingdienst. Het bedrag van de compensatie telt namelijk mee voor de (gezins-)inkomsten, bijvoorbeeld voor de huur- en zorgtoeslag.</p>	Buiten curriculum
Vakantie-uren zieke werknemer volledig uitbetalen	De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 22 november jl. geoordeeld dat niet-genoten vakantie-uren bij ontslag moeten worden vergoed naar 100% van het loon. Ook als de werknemer ziek is en hij daarom slechts 70% van dat loon ontvangt. Ook mag een WAO-uitkering niet op de vergoeding van de vakantie-uren in mindering worden gebracht.	Buiten curriculum
SVB krijgt meer bevoegdheden bij onterecht uitbetaalde AOW	De SVB mag net als het UWV een onterecht betaalde uitkering of een opgelegde boete verrekenen. Het onterecht betaalde bedrag of de boete komt dan in mindering op de nog te ontvangen bedragen. Een verrekening van een bedrag door een instantie heeft voorrang op een (loon)beslag dat eventueel is opgelegd. Maar om te kunnen verrekenen, moet er wel een uitkeringsgerechtigde zijn die nog recht heeft op een uitkering. Is de uitkeringsgerechtigde overleden, dan is daarmee het recht op verrekening vervallen.	Buiten curriculum
Sectorindeling per direct aangepakt	Werkgevers zijn ingedeeld in sectoren. De sectorindeling bepaalt de sectorpremie en de premie werkhervattingskas (premie whk). Deze premies financieren deels de WW en de WIA. De sectorpremie en premie whk zijn per sector verschillend. De Belastingdienst stelt de indeling in een sector vast. Dit gebeurt aan de hand van de werkzaamheden die daadwerkelijk worden verricht en van de functie van de werkgever in het maatschappelijk verkeer. Uitgangspunt is dat werkgevers die dezelfde werkzaamheden verrichten bij dezelfde sector moeten zijn aangesloten. Werkgevers kunnen de Belastingdienst vragen de sectorindeling te wijzigen. Dat kan ook met terugwerkende kracht. Sinds 29 juni 2018 17.00 uur kan dat niet meer.	Niet relevant (meer)
Samenloop Pensioen en WW	-	Dubbel
Deskundigenpanel bij geschillen over verjaring asbestzaken.	-	Buiten curriculum

Wft module Pensioen

Titel	Ontwikkeling	Reden
Wet verevening pensioenrechten bij scheiding	-	Niet tijdig bekend of definitief
Geen bezwaarrecht meer bij collectieve waardeoverdracht	Je kunt als deelnemer sinds kort geen bezwaar meer maken tegen collectieve waardeoverdracht als deze het gevolg is van een gewijzigde pensioenrichtleeftijd. Op basis van artikel 83 van de Pensioenwet kunnen (gewezen) deelnemers bezwaar maken tegen collectieve waardeoverdracht door een wijziging van de pensioenregeling. Per 1 maart 2018 is dit recht vervallen bij omzetting van opgebouwde pensioenaanspraken op basis van de geldende pensioenrichtleeftijd.	Dubbel
Nieuwe Q&A over vrijwillige pensioenopbouw na ontslag	De Belastingdienst heeft een nieuwe Q&A opgesteld over vrijwillige pensioenopbouw na ontslag.	Niet relevant (meer)
Aangepaste leidraad AFM 2 ^e pijlerpensioen	Aangepaste leidraad AFM 2e pijlerpensioen advies in loop van 2018 verwacht	Uitleg bestaande regelgeving
Vervroegd pensioen en doorwerken	-	Niet relevant (meer)
Diverse handreikingen ODV's	-	Dubbel
Wijzigingen in pensioenoverzichten	Vanaf september 2019 worden drie scenario's van de te verwachten pensioenuitbetalingen weergegeven op www.mijnpensioenoverzicht.nl . De bedragen worden berekend op basis van een verwacht, een optimistisch en een pessimistisch scenario. In 2020 komen de drie scenario's ook op de Uniforme Pensioenoverzichten (UPO's) van pensioenuitvoerders.	Dubbel
Uniforme berekening ouderdomspensioen	Het ministerie heeft duidelijkheid gegeven in de berekeningssystematiek voor de scenario's van de hoogte van het pensioen. De Minister van Sociale zaken Koolmees geeft nu verdere invulling hieraan door de publicatie van rekenmethodieken voor de berekening van de hoogte van het ouderdomspensioen in.	Buiten curriculum
Standaard informatiemodel voor pensioenfondsen	Er is nu ook een standaard informatiemodel voor het pensioenfonds beschikbaar. Dit helpt de deelnemer in zijn keuze tussen een vast of variabel pensioen.	Dubbel
Pensioencommunicatie op basis van scenariobedragen.	Vanaf september 2019 gaan pensioenuitvoerders richting deelnemers de hoogte van te bereiken pensioenen op 3 manieren laten zien: volgens een verwacht, een optimistisch en een pessimistisch scenario. Met de bedoeling dat het voor deelnemers helder is dat een te verwachten pensioen ook meer of minder kan worden. Meer informatie: zie de bijlage.	Dubbel
Lagere pensioenopbouw bij zwangerschap vrije	Op 19 maart 2018 heeft staatssecretaris Menno Snel van Sociale Zaken en Werkgelegenheid antwoord gegeven op een aantal vragen die Kamerleden hebben ingediend over de pensioenopbouw van vrije beroepsbeoefenaars. Op	Niet tijdig bekend of definitief

Titel	Ontwikkeling	Reden
beroepsbeoefenaars	dit moment is het zo dat vrouwen met een vrij beroep, zoals huisartsen, geen pensioen kunnen opbouwen tijdens hun zwangerschaps- en bevallingsverlof. Ook kunnen vrije beroepsbeoefenaars te maken krijgen met een lagere opbouw als gevolg van de zwangerschap. Deze situatie wordt als ongewenst ervaren.	
Vervreemden en omzetten ODV bij echtscheiding	Recent is een vraag en antwoord (V&A) verschenen. Deze behandelt de twee opties die openstaan voor een scheidende dga die zijn in eigen beheer opgebouwde pensioenaanspraak heeft omgezet in een oudedagsverplichting (ODV). De dga kan ervoor kiezen zijn ODV te vervreemden aan zijn ex. Hij kan er ook voor kiezen zijn ODV om te zetten in een aanspraak, met de ex als gerechtigde voor de ODV-termijnen.	Dubbel
Wijziging kortingsregeling pensioen en WW	In de brief van 24 mei 2018 laat minister Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid weten dat het Algemeen inkomensbesluit socialezekerheidswetten (AIB) wordt aangepast. Het gaat hierbij over de korting van pensioen op een WW-uitkering. De wijzigingen zijn op 1 mei 2018 in werking getreden.	Buiten curriculum
Implementatie IORP II-richtlijn	Het doel van de richtlijn is het bevorderen van de verdere ontwikkeling van tweedepijlerpensioenen in de Europese Unie. Daartoe wordt de procedure rond een grensoverschrijdende collectieve waardeoverdracht verduidelijkt en aangescherpt. Verder worden in de richtlijn algemene regels gesteld op het gebied van governance, zoals over risicobeheer, accounting, risico-evaluaties en verslaglegging en bevat de richtlijn algemene regels ten aanzien van de informatieverstrekking aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Ook bevat de richtlijn regels ten aanzien van het toezicht op pensioeninstellingen, zoals de doelstellingen van het toezicht, het toezichtproces en de informatie-uitwisseling tussen de toezichthouders en andere partijen.	Buiten curriculum
Q&A's	-	Uitleg bestaande regelgeving
Besluit Overzicht fiscaal toegelaten verzekeraars	-	Buiten curriculum
Oplossing lijfrente emigrant	Bij de aankoop van een periodieke uitkering met expirerend lijfrentekapitaal deden zich complicaties voor als de klant op dat moment in het buitenland woont. Dat had te maken met het standpunt dat tot voor kort werd ingenomen door De Nederlandsche Bank (DNB) dat inhield dat er dan sprake is van een nieuwe overeenkomst. Deze nieuwe overeenkomst valt onder het toezicht in het woonland van de emigrant. Verzekeraars werkten meestal niet mee aan het uitvoeren ervan. Sinds kort is hiervoor een oplossing bedacht door een samenwerking tussen Het Verbond van Verzekeraars, DNB, het ministerie van Financiën en de Belastingdienst. Hierbij gaat het erom dat de periodieke uitkering onder bepaalde voorwaarden gezien wordt als voortzetting van de bestaande overeenkomst.	Buiten curriculum

Wft module Schade particulier

Titel	Ontwikkeling	Reden
Mijnverzekeringenopeenrij.nl	Op 3 april 2018 is de website mijnverzekeringenopeenrij.nl gelanceerd. Met dit initiatief van het Verbond van Verzekeraars kunnen klanten een online overzicht creëren van hun lopende verzekeringen. Klanten vullen hun gegevens in en zien vervolgens in één opslag of ze dubbel verzekerd zijn of juist dekking missen.	Maatschappij specifiek
Europese WA-plicht voor alle e-bikes	De Europese Commissie stelt enkele aanpassingen in de Motor Insurance Directive (MID) voor. De strekking is dat alle elektrische fietsen een WA-verzekering moeten hebben voor ze de weg opgaan.	Dubbel
Blockchain: MijnZorglog	Met de ontwikkeling van MijnZorgLog was de eerste werkende en juridisch gecertificeerde blockchaintoepassing in de zorg een feit. En er wordt nu al getest in de kraamzorg. Misschien zien we blockchain in de toekomst niet alleen bij kraamzorg, maar ook bij thuiszorg, gehandicaptenzorg of bij het persoonsgebonden budget. Adviseurs moeten enerzijds de techniek van blockchain volgen en anderzijds aan klanten uit kunnen leggen wat deze nieuwe werkwijze voor hen en hun zorg betekent.	Buiten curriculum
Wlz-zorg voor iedereen gelijk	Geen verschil meer tussen patiënten die Wlz zorg thuis of in een instelling krijgen. Het kan zijn CDFD met onderwerp 'Samenloop Wlz en Zvw' hetzelfde bedoelt als dit onderwerp. Een Wlz-cliënt kan in een instelling mét behandeling of zónder behandeling verblijven. De vergoeding van zorg wordt voor de eerste groep vergoed vanuit de Wlz terwijl de tweede groep de zorg krijgt vergoed uit de Wlz, zorgverzekeringswet (Zvw), de aanvullende verzekering en soms ook een deel uit de WMO. Naast de eigen bijdrage heeft deze laatste groep dan ook te maken met ER. Dit wordt gelijk getrokken om stapeling van zorgkosten te voorkomen.	Buiten curriculum
Zwarte doos in auto's	Pleidooi van het Verbond van Verzekeraars om 'Event Data Recorder' (EDR) te verplichten in alle auto's. De verzamelde gegevens uit de EDR kunnen dus helpen om de toedracht bij een ongeval vast te stellen en zo kan het ondersteunen bij de afwikkeling van schade. Privacy speelt een belangrijke rol, daarmee is er samenhang met de toepassing van de AVG. De verplichtstelling is een pleidooi en nog geen zekerheid.	Niet tijdig bekend of definitief
NEN-norm woningen 8025	Hiermee kunnen de technische installaties en gebruikersvoorzieningen in woningen op veiligheid worden gecontroleerd. Adviseurs kunnen deze 'woning APK' in voorkomende gevallen meenemen bij een advies over preventie en verzekeraars kunnen de NEN norm kunnen toepassen in hun acceptatiebeleid.	Niet tijdig bekend of definitief
Hoge Raad doet uitspraak inzake voorrisico WAM-verzekeraar	Het gebeurt met enige regelmaat dat iemand met een onverzekerde motorrijtuig een ongeval veroorzaakt en na het ongeval alsnog een motorrijtuigverzekering afsluit. De WAM-verzekeraar, die niet van dit ongeval weet, accepteert de aanvraag en registreert het kenteken op de ingangsdatum (en ook de ongevalsdatum) in het RDW-register. Het tijdstip van de ingangsdatum van de verzekering kan niet in het register worden opgenomen.	Uitleg bestaande regelgeving
Nieuw Convenant Samenloop reis- en zorgverzekeringen	Begin april 2017 hebben het Verbond van Verzekeraars en Zorgverzekeraars Nederland namens een groot aantal aangesloten reis- en zorgverzekeraars een nieuw Convenant Samenloop reis- en zorgverzekeringen ondertekend. Het nieuwe convenant gaat met terugwerkende kracht in vanaf 1 januari 2017 en geldt tot 31 december 2019.	Buiten curriculum

Titel	Ontwikkeling	Reden
Vernieuwde inspectienormen installaties	Er komt een nieuwe APK voor de woning aan. Voor de veiligheid van en technische installaties en gebruikersvoorzieningen is al in 2005 de Nederlandse Technische Afspraak (NTA) 8025 ontwikkeld. Deze wordt nu geactualiseerd en omgevormd tot een nationale NEN-norm.	Dubbel
Vrijstelling bijtelling vermogen voor letselschadeslachtoffers	Op 13 juli 2018 heeft de Minister in een kamerbrief laten weten dat in de toekomst ook materiële letselschadevergoedingen worden vrijgesteld voor de vermogensinkomensbijtelling (VIB) voor de eigen bijdrage Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).	Buiten curriculum

Wft module Schade zakelijk

Titel	Ontwikkeling	Reden
Blue Label	BlueLabel is een digitale risicoscan voor wateroverlast. Met behulp van BlueLabel kunnen bedrijven maatregelen nemen om het risico op schade door wateroverlast te beperken.	Niet relevant (meer)
Gewijzigde gedragscode intermediairswijziging	-	Niet relevant (meer)

Wft module Vermogen

Titel	Ontwikkeling	Reden
Verplicht gebruik Pensioen 1-2-3	<p>Op 1 juli 2015 is de Wet pensioencommunicatie ingegaan. Het doel van deze wet is om de communicatie over pensioen te verbeteren en daarmee het pensioenbewustzijn bij deelnemers te verhogen. Onderdeel van de wet is Pensioen 1-2-3 dat ontwikkeld is door de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars in afstemming met het ministerie van SZW en de AFM. Pensioen 1-2-3 is een vaste vorm voor informatie over een pensioenregeling voor werknemers. Vanaf 1 juli 2016 moeten alle pensioenverzekeraars en pensioenfondsen Pensioen 1-2-3 gebruiken.</p> <p>De kandidaat kan in een klantsituatie de verschillende lagen binnen Pensioen 1-2-3 uitleggen en toelichten.</p>	Te oud op peildatum
Toepassing risicometer beleggen	<p>De AFM heeft in september 2015 (nadien is hier een aantal keer een update van gepubliceerd) een leidraad 'Informatie over risicoprofielen' opgesteld waarin het gebruik van een uniforme risicometer beleggen wordt toegejuicht. Deze risicometer is ontwikkeld door de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). Het doel van deze risicometer is om particuliere beleggers te helpen bij het vergelijken van de verschillende risicoprofielen van beleggingsportefeuilles van de verschillende aanbieders. Leden van de NVB en andere partijen, kunnen op vrijwillige basis van de risicometer gebruik maken. Sinds 1 mei 2016 passen 13 beleggingsinstellingen in Nederland de risicometer toe.</p> <p>De kandidaat kent deze meter en kan deze uitleggen.</p>	Te oud op peildatum
Wijzigingen Nrgfo	<p>Per 1 januari 2018 zijn enkele aanpassingen in de Nrgfo van kracht in verband met invoering van de Europese verordening PRIIPS, en de daarmee samenhangende afschaffing van de Financiële Bijsluiter. Er is een nieuwe risico-indicator voor complexe producten die onder de verordening vallen en voor derdepijlerpensioenproducten. De nieuwe afbeeldingen zijn te downloaden via www.afm.nl/reclameteksten. De inwerkingtreding PRIIPS en het afschaffen van de financiële bijsluiter heeft ook gevolgen voor de wijze waarop aanbieders van complexe producten mogen communiceren over de rendementen van hun producten in precontractuele informatie zoals reclame-uitingen en offertes.</p> <p>De kandidaat kent deze wijzigingen en kan de betekenis ervan aan een klant uitleggen.</p>	Dubbel
Afkoopregeling voor lijfrenten bij langdurige arbeidsongeschiktheid	<p>Vanaf 1 januari 2015 is het voor langdurig arbeidsongeschikten onder bepaalde voorwaarden mogelijk om lijfrentes af te kopen, zonder dat er revisierente in rekening wordt gebracht.</p> <p>De kandidaat kent deze voorwaarden en kan deze toepassen.</p>	Te oud op peildatum

Titel	Ontwikkeling	Reden
Wet bevordering vrijwillige voortzetting pensioenopbouw	Een werknemer kan na ontslag onder bepaalde voorwaarden en gedurende maximaal tien jaar lang, de opbouw van zijn pensioen vrijwillig voortzetten. Voor 1 april 2016 moest de werknemer uiterlijk drie maanden na ontslag hiervoor een verzoek indienen bij de pensioenuitvoerder. Vanaf 1 april 2016 is deze termijn verlengd naar negen maanden. De kandidaat weet welke voorwaarden en beperkingen er gelden met betrekking tot de vrijwillige voortzetting van pensioenopbouw, en kan deze vervolgens toepassen.	Niet relevant (meer)
Kostendelersnorm Participatiewet	In de Participatiewet is sinds 1 januari 2016 het begrip kostendelende medebewoner opgenomen. Dit heeft invloed op de kostendelersnorm die geldt voor een bijstandsgerechtigde en die sinds 2015 geldt. De kandidaat weet wat de kostendelersnorm inhoudt en wanneer er al dan niet sprake is van een kostendelende medebewoner.	Te oud op peildatum
Wet verbeterde premieregeling (Wvp)	Per 1 september 2016 is de Wet verbeterde premieregeling (Wvp) ingevoerd. Hierdoor heeft een deelnemer aan een pensioenregeling op basis van een kapitaal- of premieovereenkomst het recht om het pensioenkapitaal in de uitkeringsfase (deels) risicodragend te beleggen.	Buiten curriculum
30%-regeling voor expats wordt verkort van acht naar drie jaar.	Het kabinet is voornemens de 30%-regeling (een fiscale regeling voor werknemers uit het buitenland) per 1 januari 2019 te verkorten van 8 naar 5 jaar voor zowel nieuwe als bestaande gevallen.	Buiten curriculum
Wanneer geen sprake van schenking bij aangaan huwelijk/wijzigen huwelijkse voorwaarden	Staatssecretaris heeft aangegeven wanneer er bij huwelijkse vw geen/wel sprake kan zijn van een schenking	Dubbel
Uitzonderingen voor pensioenverrekeningen met WW	Op 24 mei 2018 is de Kamerbrief Wijziging Algemeen inkomstbesluit socialezekerheidswetten met betrekking tot pensioenverrekening met WW-uitkering gepubliceerd.	Dubbel
Vrijstelling prospectusplicht wijzigt	De vrijstelling is per 1 oktober 2017 gewijzigd. Een van de bestaande criteria is gewijzigd en er zijn twee nieuwe voorwaarden toegevoegd: De grens vanaf welk bedrag een prospectus verplicht is, is verhoogd van € 2,5 miljoen naar € 5 miljoen. Aanbieders die gebruik willen maken van de vrijstelling moeten dit vooraf melden bij AFM. Aanbieders moeten een informatiedocument verstrekken aan investeerders en aan de AFM.	Niet relevant (meer)
PRIIPs verordening leidt tot beperkingen brokers	Op 1 januari 2018 is de PRIIPs-verordening ingegaan. PRIIPs zijn Packaged Retail and Insurance-Based Investment Products. Gestructureerde producten of verzekeringsproducten met een beleggingselement. Veelal zijn dat beleggingsproducten die zich richten op de langere termijn. De uitkering van die producten is door het beleggingselement vooraf niet te voorspellen. Op basis van het koersniveau van de onderliggende waarde wordt de waarde bepaald.	Dubbel

Titel	Ontwikkeling	Reden
AFM publiceert Brochure Beleggingsaanbevelingen	Financiële markten staan onder steeds strenger toezicht. Sinds begin dit jaar zijn de MiFID-II-eisen en de PRIIPS-verordening van kracht geworden. De doelstellingen van de verscherpte regelgeving hangen samen met het creëren van eerlijkheid en transparantie voor beleggers. Duidelijkheid over kosten, risico's en rendementen in verschillende scenario's wordt steeds belangrijker. Ook over beleggingsaanbevelingen is er via een brochure van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) meer duidelijkheid gegeven. In dit artikel bespreken we deze beleggingsaanbevelingen.	Dubbel
Let op bij aanwenden oudedagsverplichting voor lijfrente	In de Wet op de loonbelasting 1964 is geregeld dat een in eigen beheer opgebouwde pensioenaanspraak van een dga kan worden omgezet in een oudedagsverplichting (ODV). Deze ODV kan op diens beurt worden aangewend om een bepaalde lijfrente te verkrijgen. Dat is an sich niet nieuw. Op de site van het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) van de Belastingdienst zijn V&A's te vinden die meer duidelijkheid geven over deze optie. Recent zijn er enkele relevante V&A gepubliceerd.	Dubbel
Oplossing lijfrente emigrant	Bij de aankoop van een periodieke uitkering met expirerend lijfrentekapitaal deden zich complicaties voor als de klant op dat moment in het buitenland woont. Dat had te maken met het standpunt dat tot voor kort werd ingenomen door De Nederlandsche Bank (DNB) dat inhield dat er dan sprake is van een nieuwe overeenkomst. Deze nieuwe overeenkomst valt onder het toezicht in het woonland van de emigrant. Verzekeraars werkten meestal niet mee aan het uitvoeren ervan. Sinds kort is hiervoor een oplossing bedacht door een samenwerking tussen Het Verbond van Verzekeraars, DNB, het ministerie van Financiën en de Belastingdienst. Hierbij gaat het erom dat de periodieke uitkering onder bepaalde voorwaarden gezien wordt als voortzetting van de bestaande overeenkomst.	Buiten curriculum
Invoering IDD	De Insurance Distribution Directive (IDD) is een nieuwe Europese richtlijn. De IDD bevat normen over de distributie van verzekeringen en vervangt de huidige Richtlijn Verzekeringbemiddeling (IMD). De IDD is op 1 juli 2018 in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. Marktpartijen moeten sinds 1 oktober 2018 voldoen aan de IDD.	Buiten curriculum
Scenariobedragen in pensioenoverzichten	Vanaf september 2019 wordt www.mijnpensioenoverzicht.nl uitgebreid met drie scenariobedragen van de te verwachten pensioenuitbetalingen. In 2020 komen deze bedragen ook op de Uniforme Pensioenoverzichten (UPO's) van pensioenuitvoerders te staan.	Dubbel

Wft module Zorg

Titel	Ontwikkeling	Reden
Verzekeringsplicht studenten in het buitenland	<p>Nederlandse studenten, ongeacht hun leeftijd, die uitsluitend vanwege studieredenen niet meer in Nederland wonen blijven verzekeringsplichtig voor de volksverzekeringen. Zij blijven van rechtswege verzekerd voor de Wet langdurige zorg (Wlz)gedurende de studieperiode in het buitenland en dus blijft ook de plicht bestaan om zich voor zorg te verzekeren met een zorgverzekering (Zvw).</p> <p>De leeftijdsgrens van 30 jaar die hiervoor gold is per 1 januari 2015 geschrapt.</p> <p>De kandidaat herkent dat een Nederlandse student die in het buitenland studeert of gaat studeren en daar niet werkt de Nederlandse verzekeringsplicht voor de zorgverzekering behoudt ongeacht zijn of haar leeftijd.</p>	Te oud op peildatum
Tuchtrecht banken	<p>Op 1 april 2015 is de wettelijk verplichte Bankierseed ingegaan. Aan de eed is een gedragscode verbonden. Wie deze overtreedt kan tuchtrechtelijk aangesproken worden.</p> <p>De kandidaat kan de Stichting Tuchtrecht Banken benoemen, de rol ervan omschrijven en de meldingsprocedure omschrijven ingeval de gedragscode van de Bankierseed wordt overtreden door een bankmedewerker.</p>	Te oud op peildatum
SVB ondersteunt PGB-uitvoering	-	Buiten curriculum
Gesuperviseerde oefentherapie bij COPD vanaf eerste behandeling in basispakket	<p>Oefentherapie onder supervisie van een fysiotherapeut of oefentherapeut bij Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) kan al vanaf de eerste behandeling in het basispakket worden opgenomen. Dit geldt alleen voor patiënten met matig ernstige tot zeer ernstige COPD. Dat adviseert het Zorginstituut in het pakketadvies 'Gesuperviseerde oefentherapie bij COPD' aan minister Bruins voor Medische Zorg en Sport.</p> <p>Het Zorginstituut stelt voor om voor elk van de 4 groepen A, B, C en D (een aanvullende groepsindeling naar ziektelast door COPD, waarbij groep A de lichtste is) een maximum aantal behandelsessies per 12 maanden vast te stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 sessies voor patiënten in groep A; • 27 sessies voor patiënten in groep B; • 70 sessies voor patiënten in groep C en D. <p>Als na het startjaar van behandeling nog onderhoudsbehandeling nodig is, zijn de maximum aantallen per 12 maanden lager: 3 in groep B en 52 in groep C en D. Matig ernstige tot zeer ernstige COPD (vanaf GOLD-stadium II) is in de huidige situatie opgenomen in de zogenoemde chronische lijst. Dat betekent dat oefentherapie voor COPD-patiënten die ouder zijn dan 18 jaar pas vanaf de 21e behandeling in het basispakket zit. De eerste 20 behandelingen moeten zij zelf betalen. Wanneer de minister van VWS het advies van het Zorginstituut overneemt, is dit niet langer het geval en kan de aandoening geschrapt worden van de chronische lijst.</p>	Dubbel

Titel	Ontwikkeling	Reden
Ontwikkelingen geneesmiddelen in het basispakket	-	
Glucosezelfmeting in basispakket	<p>Het Zorginstituut Nederland heeft besloten dat zelf bloedsuiker meten bij sommige vormen van diabetes vergoed gaat worden. Dat betekent dat de zogenaamde Flash Glucose Monitoring (FGM) in het basispakket komt. De maatregel geldt voor ongeveer 40 duizend diabetespatiënten. Het gaat om kinderen tot en met 18 jaar met diabetes type 1, volwassenen met diabetes type 1 van wie de bloedglucosewaarden slecht zijn in te stellen, zwangere vrouwen en vrouwen met diabetes type 1 en 2 die zwanger willen worden.</p> <p>Met de 'flash-methode' hoeven mensen geen bloed te prikken. De waarden worden gemeten met een scan in de bovenarm. Dat kan met een reader of een app, die de informatie ook kan delen met familie of zorgverleners. Een vingerprik ter vergelijking is mogelijk als patiënten twijfelen over de gemeten waarden.</p> <p>Het is de bedoeling dat de diabetici in de loop van de zomer in aanmerking komen voor de vergoeding. Het recht op vergoeding van FGM gaat in met terugwerkende kracht vanaf 27 november 2017.</p>	Dubbel
Ontwikkelingen in het basispakket	<p>Endoscopische step-up benadering van een geïnfecteerde pancreasnecrose</p> <p>Het Zorginstituut heeft op basis van de onderzoeksuitkomsten geconcludeerd dat de endoscopische transluminale step-up benadering in therapeutisch opzicht vergelijkbaar is met de standaardbehandeling en dat de nieuwe interventie als effectief kan worden beschouwd. Dit betekent dat de endoscopische step-up benadering voldoet aan 'de stand van de wetenschap en praktijk' bij de behandeling van patiënten met geïnfecteerde pancreasnecrose.</p> <p>De consequentie van het positieve standpunt is dat de behandeling bij patiënten met geïnfecteerde pancreasnecrose vanaf 27 november 2017 mag worden vergoed uit het basispakket.</p> <p>Autologe stamceltransplantatie bij therapierefractaire Morbus Crohn</p> <p>In het standpunt van 19 december 2017 concludeert het Zorginstituut dat deze behandeling niet voldoet aan 'de stand van de wetenschap en praktijk'. Daarmee maakt deze zorg per 1 januari 2018 geen onderdeel meer uit van het basispakket.</p> <p>Zoals in het convenant voor deze voorwaardelijke toelating is afgesproken mogen lopende behandelingen die voor 1 januari 2018 zijn gestart ten laste van de basisverzekering worden afgemaakt.</p>	Dubbel
Uniforme declaratieparagraaf	<p>Vanaf contractjaar 2019 gaan zorgverzekeraars voor het eerst uniforme bepalingen gebruiken voor declaraties.</p> <p>Het gaat om contracten in de eerstelijnszorg en de ggz.</p> <p>Dat meldt Zorgverzekeraars Nederland (ZN) op 9 mei.</p>	Niet relevant (meer)

Titel	Ontwikkeling	Reden
	<p>Lastendruk</p> <p>De declaratieparagraaf in de contracten is dan bij alle zorgverzekeraars hetzelfde. Dat leidt tot veel minder administratieve lasten, want zorgaanbieders hoeven niet telkens te zoeken naar verschillen in contracten. Maar ook voor zorgverzekeraars levert dit een lagere lastendruk op. De uniforme opzet werkt voor meerdere sectoren wat opstellen en onderhouden van contracten vergemakkelijkt.</p> <p>De Uniforme Declaratieparagraaf 2019 is een aanvulling op de Algemene Bepalingen voor de zorginkoop eerstelijnszorg en de ggz die vorig jaar zijn geïntroduceerd. Ze gelden overigens niet voor meerjarenafspraken.</p>	
WCMZ	-	Niet relevant (meer)
Elektronische zorgpolis	-	Niet tijdig bekend of definitief
Verbod op winstuitkering verzekeraars	-	Niet tijdig bekend of definitief
Versterking invloed verzekerden	De invloed van verzekerden op het beleid van zorgverzekeraars wordt vergroot.	Buiten curriculum en Niet tijdig bekend of definitief
Verwerking BSN	Verwerking van het BSN door een financieel dienstverlener.	Dubbel
Samenloop Wet langdurige zorg en Zorgverzekeringswet	Op basis van de Wet langdurige zorg (Wlz) mogen zorgverzekeraars bepaalde kosten niet uit de Zorgverzekeringswet (Zvw) vergoeden als er ook rechten vanuit de Wlz zijn. Zorgverzekeraars moeten dit controleren.	Buiten curriculum
Hinderpaalcriterium of vrije artskeuze	-	Niet tijdig bekend of definitief
Inspectie jeugd en gezin (??)	-	Buiten curriculum
Streepsessie of administratieve verlichting	-	Niet relevant (meer)
Blockchain: MijnZorglog	Met de ontwikkeling van MijnZorgLog was de eerste werkende en juridisch gecertificeerde blockchaintoepassing in de zorg een feit. En er wordt nu al getest in de kraamzorg. Misschien zien we blockchain in de toekomst niet alleen bij kraamzorg, maar ook bij thuiszorg, gehandicaptenzorg of bij het persoonsgebonden budget. Adviseurs moeten enerzijds de techniek van blockchain volgen en anderzijds aan klanten uit kunnen leggen wat deze nieuwe werkwijze voor hen en hun zorg betekent.	Buiten curriculum
Wlz-zorg voor iedereen gelijk	Geen verschil meer tussen patiënten die Wlz zorg thuis of in een instelling krijgen. Het kan zijn CDFD met onderwerp 'Samenloop Wlz en Zvw' hetzelfde bedoelt als dit onderwerp. Een Wlz-cliënt kan in een instelling mét behandeling of zónder behandeling verblijven. De vergoeding van zorg wordt voor de eerste groep vergoed	Buiten curriculum

Titel	Ontwikkeling	Reden
	vanuit de Wlz terwijl de tweede groep de zorg krijgt vergoed uit de Wlz, zorgverzekeringswet (Zvw), de aanvullende verzekering en soms ook een deel uit de WMO. Naast de eigen bijdrage heeft deze laatste groep dan ook te maken met ER. Dit wordt gelijk getrokken om stapeling van zorgkosten te voorkomen.	
De sluis	Met de sluis is een nieuw instrument geïntroduceerd dat de open instroom van intramurale geneesmiddelen in het basispakket beperkt. Het besluit van 23 april 2018 in verband met regels voor de toelating van geneesmiddelen tot het basispakket verankert de criteria voor de toepassing van de sluis in wet- en regelgeving. Hiermee is de juridische basis voor besluiten tot uitsluiting van individuele geneesmiddelen verstevigd en wordt ook transparantie geboden voor alle partijen die te maken hebben met nieuwe geneesmiddelen.	Buiten curriculum
AVG en de uitvoering Wmo en Jeugdwet	De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft bij twee gemeenten onderzoek gedaan naar de verwerking van persoonsgegevens bij de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. Uit dit onderzoek blijkt dat de gemeenten te veel persoonsgegevens verzamelen en daarmee handelen in strijd met de wet- en regelgeving op het gebied van privacy.	Buiten curriculum
Kabinet gaat stapeling zorgkosten tegen	Het is een veel gehoorde klacht: mensen die langer zorg en ondersteuning nodig hebben, krijgen veelal te maken met een stapeling van zorgkosten. Hierdoor lopen de zorgkosten op. Het kabinet gaat deze stapeling van zorgkosten de komende jaren beperken.	Dubbel
Verstelling bijtelling vermogen voor letselschadeslachtoffers	Op 13 juli 2018 heeft de Minister in een kamerbrief laten weten dat in de toekomst ook materiële letselschadevergoedingen worden vrijgesteld voor de vermogensinkomensbijtelling (VIB) voor de eigen bijdrage Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).	Buiten curriculum
Deskundigenpanel bij geschillen over verjaring asbestzaken.	In het najaar wordt door het Instituut Asbestslachtoffers een deskundigenpanel verjaring asbestzaken ingesteld. Het panel beoordeelt of door de werkgever terecht een beroep is gedaan op verjaring.	Buiten curriculum
Maximering bijtelling geneesmiddelen	Vanaf 2019 bedraagt de maximale eigen bijdrage voor medicijnen €250 per jaar. Het kabinet probeert op deze manier de zorgkosten betaalbaar te houden.	Dubbel
De gecombineerde leefstijlinterventie	Vanaf volgend jaar wordt er meer vergoed aan preventieve gezondheidszorg vanuit het basispakket. De zorgverzekering vergoedt dan in bepaalde gevallen een zogenaamde gecombineerde leefstijlinterventie (GLI)	Dubbel